MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Bratislava: 20. decembra 2023
Číslo: 11399/2023-11.1.2/fr
93969/2023

ROZHODNUTIE

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 32 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov určuje, že správu o hodnotení činnosti **„Bytový súbor Hrubé Lúky – Agátová, Bratislava“**, navrhovateľa CC THETA, s. r. o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO 50 286 421

nie je potrebné vypracúvať.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ, **CC THETA, s. r. o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO 50 286 421** (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 25. 07. 2023 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“ alebo „príslušný orgán“), podľa § 22 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zámer navrhovanej činnosti **„Bytový súbor Hrubé Lúky – Agátová, Bratislava“** (ďalej len „navrhovaná činnosť“) vypracovaný podľa prílohy č. 9 zákona.

Zámer navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť EKOCONSULT – enviro, a. s., Miletičova 23, 821 09 Bratislava, IČO 35 927 739 v júli 2023.

MŽP SR listom č. 11399/2023-11.1.2, 63308/2023, 63312/2023-int zo dňa 26. 07. 2023 upovedomilo podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), známych účastníkov konania, že dňom doručenia zámeru navrhovanej činnosti začalo správne konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

MŽP SR predmetným listom č. 11399/2023-11.1.2, 63308/2023, 63312/2023-int zo dňa 26. 07. 2023 zaslalo zámer navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 1 zákona na vyjadrenie rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutým orgánom a dotknutej obci a zároveň ho v súlade s § 23 ods. 1 zákona zverejnilo na svojom webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/bytovy-subor-hrube-luky-agatova-bratislava--1

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba 5 blokov, z ktorých 4 sú tvorené bytovými domami (Blok A, B, D, E) a 1 blok (C) je projektovaný ako bytový dom a seniorcentrum. Bytové objekty vrátane seniorcentra majú riešené hromadné garáže v 2 podlažnom suteréne budov. V rámci bytového súboru (v Bloku C) je navrhnutá materská škola. V šiestich triedach poskytne kapacitu pre 120 detí. Materská škola bude 2 podlažným samostatne stojacim objektom dotvárajúca navrhovanú blokovú štruktúru zástavby. Byty sú navrhnuté ako 1-izbové, 2-izbové, 3-izbové a 4-izbové. Bloky A, B, D a E sú výškovo navrhnuté na 6-8 nadzemných podlaží. Blok C je výškovo navrhnutý od 2 nadzemných podlaží (materská škola) po 8 nadzemných podlaží (bytový dom).

K zámeru navrhovanej činnosti bolo doručených celkovo 11 písomných stanovísk od nasledovných subjektov *(stanoviská sú uvedené v skrátenom znení)*:

1. ***Ondrej Turza, Martina Granca 10, 041 02 Bratislava*** - *elektronické podanie doručené na MŽP SR dňa 29. 07. 2023* – vo svojom stanovisku uvádza, že *(cit.): „Predovšetkým vyzdvihujem veľmi odborné spracovanie predkladaného návrhu činnosti v predloženom znení tak ako je zverejnené na enviroportali: https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/bytovy-subor-hrube-luky-agatova-bratislava1. Cítim sa byť účastníkom konania. Cieľom môjho účastníctva v predmetnom konaní EIA a následných konaniach, je zabezpečiť, aby povoľovacie konanie nebolo zneužívané podvodnými občianskymi združeniami a dohliadnuť, aby povoľujúce orgány dodržiavali procesné práva navrhovateľa. Ďalej chcem bdieť nad tým, aby boli dodržiavané zákony Slovenskej republiky, vyhlášky Slovenskej republiky a ďalšie relevantné zákonné náležitosti v predmetnom konaní. Žiadam, aby mi boli doručované písomnosti – preferovane do elektronickej schránky alebo verejnou vyhláškou – doručovanie v zmysle rozhodnutia príslušných povoľujúcich orgánov vrátane všetkých nasledujúcich povoľovacích stupňov konania. Cítim sa byť účastníkom všetkých procesných úkonoch, územných a stavebných povoleniach, procesu odbornej pomoci v zmysle zákona 24/2006 v aktuálnom znení, ako aj účastníkom v kolaudačných konaniach a zmenách stavby pred dokončením. Vyhradzujem si právo vyjadriť sa k námietkam a pripomienkam ostatných účastníkov konania v priebehu konania a zaujímať k nim stanoviská, oboznamovať sa s podkladmi rozhodnutia pred nadobudnutím právoplatnosti“.*

***Vyjadrenie MŽP SR**: MŽP SR berie uvedené stanovisko Ondreja Turzu na vedomie.*

2. ***Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto,*** *list č. RÚVZBA/OHŽPaZ/12014/21842/2023 zo dňa 03. 08. 2023* - vo svojom stanovisku uvádza, že *(cit.): „Súčasťou predkladaného zámeru je Svetlotechnické posúdenie, vypracované spoločnosťou Simulácie budov, s.r.o., Ing. Milan Janák, PhD., september 2022, v závere ktorého sa konštatuje, že vplyv plánovaného zámeru „Bytový súbor Hrubé Lúky – Agátova, Bratislava“ vyhovuje požiadavkám STN 73 4301 na preslnenie okolitých bytov a zároveň vyhovuje požiadavkám STN 73 0580-1, Zmena 2 a STN 73 0580-2 na denné osvetlenie okolitých obytných miestností a miestností s dlhodobým pobytom ľudí.*

Podľa predloženej Hlukovej štúdie, vypracovanej spoločnosťou AKUSTA, s.r.o., Ing. Franek, Ing. Zaťko,PhD., jún 2023, ktorá je súčasťou predkladaného zámeru, je územie zaradené do II. a do III. kategórie chránených území podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Na elimináciu nadmerného hluku z dopravy budú v ďalších stupňoch PD navrhnuté na objektoch potrebné technické opatrenia (nepriezvučnosť obvodového plášťa vrátane zasklenia za súčasného zabezpečenia vyhovujúcich mikroklimatických podmienok vnútorného prostredia). Samotná prevádzka navrhovaného bytového súboru (vnútroareálové komunikácie, parkoviská na teréne, vjazdy do garáže) spôsobí prekročenie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku pred fasádami susedného bytového komplexu Dúbravy pre denný a večerný referenčný časový interval. V mieste spomenutého prekročenia je však možné obytné miestnosti bytov vetrať aj bez potreby otvárania okien, nakoľko sú v okenných krídlach a rámoch inštalované akustické prívodné vetracie štrbiny. Pred ostatnými fasádami chránených objektov nie sú zo samotnej prevádzky navrhovaného bytového súboru Hrubé Lúky – Agátová prekročené prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku v dennom, večernom ani v nočnom referenčnom časovom intervale. Podľa rozptylovej štúdie – Imisno-prenosové posúdenie, vypracovanej spoločnosťou EKOCONSULT – enviro, a.s., Ing. Carach, PhD., Hutka, júl 2023 bolo preukázané, že príspevok navrhovanej činnosti k súčasným úrovniam kvality ovzdušia nepredpokladá prekračovanie limitných hodnôt v hodnotených ukazovateľoch PM 10, PM 2,5, NO2, CO".

Záverom uvádza, že navrhovaná činnosť nepredstavuje ohrozovanie verejného zdravia.

***Vyjadrenie MŽP SR**: MŽP SR berie uvedené stanovisko Reionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky platné legislatívne predpisy. Relevantné požiadavky a opatrenia vyplývajúce z predmetných štúdií budú premietnuté v rámci kapitoly VI. 3. záverečného stanoviska.*

3. ***Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy,*** *list č. 6234/2023-5.3, 66338/2023 zo dňa 09. 08. 2023* – vo svojom stanovisku uvádza nasledovné *(cit.):*

- *„informácie o geologických a hydrogeologických pomeroch a ložiskách nerastných surovín sú s ohľadom na charakter navrhovanej činnosti a štádium procesu posudzovania vplyvov prezentované na kvalitnej úrovni. Vplyvy navrhovanej činnosti na horninové prostredie vrátane podzemných vôd a ložísk nerastných surovín sú v zámere navrhovanej činnosti s ohľadom na jej charakter a štádium procesu posudzovania vplyvov popísané taktiež primerane. Stavba je navrhnutá a bude realizovaná tak, aby v maximálnej možnej a známej miere eliminovala možnosť kontaminácie horninového prostredia. Prijaté stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia minimalizujú možnosť kontaminácie horninového prostredia v etape výstavby a prevádzky hodnotenej činnosti,*

- *podľa oznámenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave sa predmetné územie nachádza v oblasti so stredným radónovým rizikom. Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*

a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia".

***Vyjadrenie MŽP SR**: MŽP SR berie uvedené stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky platné legislatívne predpisy. Relevantné požiadavky budú premietnuté v rámci kapitoly VI. 3. záverečného stanoviska.*

4. ***Dopravný úrad,** list č. 19609/2023/ROP-002/39849 zo dňa 09. 08. 2023* – vo svojom stanovisku uvádza, že neexistujú vplyvy, ktoré by mali byť pri zámere navrhovanej činnosti posúdené podrobnejšie.

***Vyjadrenie MŽP SR**: MŽP SR berie uvedené stanoviskoDopravného úradu na vedomie.*

5. ***Železnice Slovenskej republiky, odbor expertízy,** list č. 31517/2023/O230-3 zo dňa 10. 08. 2023* – vo svojom stanovisku žiada nasledovné:

- z hľadiska územného rozvoja žiada skoordinovať zámer navrhovanej činnosti s územnou rezervou pre úpravy trate pre dostavbu tretej traťovej koľaje Devínska Nová Ves – Bratislava - Lamač – Bratislava hlavná stanica podľa štúdie „ŽSR, dopravný uzol Bratislava - štúdia realizovateľnosti",
- upozorňuje, že realizáciu a prevádzku plánovanej výstavby je potrebné navrhnúť tak, aby neohrozovala, neobmedzovala bezpečnosť ani žiadnym iným spôsobom neovplyvňovala prevádzku Železníc Slovenskej republiky. V prípade akýchkoľvek budúcich zásahov je potrebné riešiť všetky novobudované kríženia komunikácii so železničnou traťou ako mimoúrovňové,
- upozorňuje, že bežná železničná prevádzka je zdrojom emisií (hluk, vibrácie, prašnosť, vplyv prevádzky trakcie) a miesta výstavby nachádzajúce sa v ochrannom pásme dráhy, prípadne v blízkosti dráhy, môžu byť spomenutými negatívnymi vplyvmi ohrozené. To znamená, že pri výstavbe v blízkosti železničnej trate, prípadne v ochrannom pásme dráhy, treba túto skutočnosť zvážiť a navrhnúť opatrenia na zamedzenie negatívnych vplyvov na objekt a jeho súčasti. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate a zároveň komplexne posúdiť negatívne účinky v celom objekte nie len v časti nachádzajúcej sa najbližšie k železničnej trati. Náklady na realizáciu týchto opatrení hradí investor navrhovanej výstavby, a to aj v prípade, že predmetné opatrenia budú musieť byť vykonané priamo na zariadeniach železničnej trate. Po realizácii stavby v uvedenom území jej vlastníci nebudú môcť voči prevádzkovateľovi železničnej trate uplatňovať akékoľvek požiadavky na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky, a to ani v prípade, že pred navrhovanou výstavbou nebolo potrebné v zmysle projektovej dokumentácie realizovať takéto opatrenia, pretože negatívne vplyvy železničnej dopravy v čase realizácie predmetnej navrhovanej výstavby boli známe,
- upozorňuje aj na skutočnosť, že v príprave je štúdia uskutočniteľnosti „Národná štúdia uskutočniteľnosti vysokorýchlostnej trate prepojenia krajín V4".

***Vyjadrenie MŽP SR**: MŽP SR berie uvedené stanovisko Železníc Slovenskej republiky, odboru expertízy na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky platné legislatívne predpisy. Relevantné požiadavky budú premietnuté v rámci kapitoly VI. 3. záverečného stanoviska.*

6. ***Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, sekcia stratégie dopravy****, list č. 23737/2023/SSD/73182 zo dňa 14. 08. 2023* – vo svojom stanovisku uvádza nasledovné pripomienky:

- navrhovanú stavbu je potrebné odsúhlasiť so správcami a vlastníkmi dopravnej infraštruktúry (napr. cestnej alebo železničnej) ovplyvnených navrhovanou činnosťou,
- všetky dopravné parametre je potrebné navrhnúť v súlade s príslušnými normami STN a technickými predpismi,
- rešpektovať zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov,
- postupovať podľa ustanovení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- pre stavby v ochrannom pásme dráhy (ďalej len „OPD“) – 60 m od osi krajnej koľaje, ktoré neslúžia na prevádzku dráhy alebo dopravu na dráhe je potrebný súhlas na vykonanie činnosti v ochrannom pásme dráhy. Upozorňuje, že akákoľvek stavebná činnosť v ochrannom pásme dráhy musí byť vopred prekonzultovaná a odsúhlasená s Generálnym riaditeľstvom Železníc Slovenskej republiky (ďalej len „GR ŽSR“) a Ministerstvom dopravy Slovenskej republiky, sekciou železničnej dopravy a dráh. V nadväznosti na uvedené nesúhlasí s vydaním stavebného povolenia pred vydaním záväzného (súhlasného) stanoviska GR ŽSR a Ministerstva dopravy Slovenskej republiky, sekcie železničnej dopravy a dráh pre stavby umiestnené v OPD,
- realizáciu a prevádzku plánovanej výstavby je potrebné navrhnúť tak, aby neohrozovala, neobmedzovala bezpečnosť, ani žiadnym iným spôsobom neovplyvňovala prevádzku železníc Slovenskej republiky. V prípade akýchkoľvek budúcich zásahov riešiť všetky novobudované kríženia komunikácii so železničnou traťou ako mimoúrovňové,
- v spolupráci s GR ŽSR žiada z hľadiska územného rozvoja skoordinovať zámer navrhovanej činnosti v k. ú. Dúbravka s územnou rezervou pre úpravy trate pre dostavbu tretej traťovej koľaje Devínska Nová Ves – Bratislava-Lamač – Bratislava hlavná stanica podľa štúdie „ŽSR, dopravný uzol Bratislava – štúdia realizovateľnosti“. Upozorňuje aj na prípravu štúdie uskutočniteľnosti „Národná štúdia uskutočniteľnosti vysokorýchlostnej trate prepojenia krajín V4“,
- postupovať podľa Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, ktorá bola schválená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 223/2013,
- rešpektovať existujúce a plánované cyklistické komunikácie,
- pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov. V súvislosti s organizáciou pešej dopravy žiada zabezpečiť jej bezpečný prístup k najbližším zastávkam MHD,
- v rámci realizácie projektu upozorňuje na potrebu implementovania prvkov elektromobility podľa § 8a zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (vo vzťahu k parkovacím miestam),
- v blízkosti pozemných komunikácií a železničných dráh je nevyhnutné dodržať ochranné pásma pred negatívnymi účinkami dopravy podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „vyhláška MZ SR“). Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania (resp. ubytovania), v pásme s prekročenou prípustnou hodnotou hluku, infrazvuku a vibrácií neodporúča. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu

negatívnych účinkov dopravy a zaviazať investorov na vykonanie potrebných (napr. protihlukových) opatrení tak, aby zabezpečili dodržanie prípustných hodnôt hluku, infrazvuku a vibrácií podľa vyhlášky MZ SR. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničných dráh nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe.

***Vyjadrenie MŽP SR**: MŽP SR berie uvedené stanovisko Ministerstva dopravy Slovenskej republiky, sekcie stratégie dopravy na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky platné legislatívne predpisy. Relevantné požiadavky budú premietnuté v rámci kapitoly VI. 3. záverečného stanoviska.*

7. ***Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia,*** *list č. OU-BA-OSZP3-2023/388207-002 zo dňa 21. 09. 2023* - vo svojom stanovisku uvádza, že *(cit.):*

- *„stavbou dotknuté pozemky sa nachádzajú v zastavanom území obce ako aj mimo zastavaného územia obce a v území s prvým stupňom ochrany podľa § 12 zákona OPK, kde sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti tohto zákona,*
- *realizácia stavby a jej užívanie nepredstavuje činnosť podľa zákona OPK v danom území zakázanú,*
- *podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability mesta Bratislavy (SAŽP, 1994) stavebnými prácami dotknuté územie nie je súčasťou žiadneho biokoridoru, biocentra, alebo iného prvku s regionálnym významom,*
- *pri výrube drevín v súvislosti s realizáciou stavby mimo zastavaného územia aj v zastavanom území obce sa podľa zákona OPK vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny na výrub stromov s obvodom kmeňa od 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou a súvislých krovitých porastov s výmerou o 10 m^2, na ornej pôde sa vyžaduje súhlas na všetky dreviny bez rozdielu na veľkostné parametre; o súhlase na výrub drevín podľa § 47 ods. 3 zákona OPK je príslušný rozhodnúť Okresný úrad Bratislava (mimo zastavaného územia obce) alebo mestská časť Bratislava – Dúbravka (v zastavanom území obce),*
- *v prípade drevín, ktoré sa vyskytujú v blízkosti stavebnej činnosti a zostávajú zachované je pri stavebných a výkopových prácach potrebné postupovať tak, aby nedochádzalo k poškodeniu podzemných alebo nadzemných častí týchto drevín (§ 47 ods. 1 zákona OPK) a aby bola zabezpečená ich ochrana v zmysle STN 83 7010 Ochrana prírody, Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie, podľa ktorej sa výkopové práce ani zhutňovanie pôdy nesmie vykonávať v koreňovom priestore. Ak to vo výnimočných prípadoch nie je možné zabezpečiť, musí sa vykonávať ručne a nesmie sa viesť bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa. Pri hĺbení výkopov sa nesmú prerušiť korene hrubšie ako 3 cm. Korene sa môžu prerušiť jedine rezom, pričom sa rezné miesta zahladia a ošetria“.*

***Vyjadrenie MŽP SR**: MŽP SR berie uvedené stanovisko Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky platné legislatívne predpisy. Relevantné požiadavky budú premietnuté v rámci kapitoly VI. 3. záverečného stanoviska.*

8. ***Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny,*** *list č.* 11482/2023-6.3 *69072/2023 – int, 69077/2023 – ext. zo dňa 22. 08. 2023 –* vo svojom stanovisku uvádza, že *(cit.): „V zmysle § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) sa v konaní o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie vyžaduje záväzné stanovisko orgánu ochrany prírody a krajiny. Podľa § 65 ods. 1 písm. r) zákona č. 543/2002 Z. z. ministerstvo vydáva záväzné stanovisko, ak sa konanie týka plánu alebo projektu, ktorý môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na územie európskej sústavy chránených území Natura 2000. Po oboznámení sa s predmetným zámerom uvádzame, že územie, ktoré je navrhovanou činnosťou riešené, nie je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000. Vo vzdialenosti približne 1,4 km od predmetného zámeru sa nachádza územie európskeho významu Devínska Kobyla (SKUEV0280). Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky v stanovisku č. ŠOP SR/901-002/2023 zo dňa 17.08.2023 neidentifikovala možnosť významného vplyvu na predmety ochrany územia európskeho významu Devínska Kobyla (SKUEV0280), a preto ministerstvo nepredpokladá významný negatívny vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000. Vzhľadom na vyššie uvedené, ministerstvo nie je príslušné na vydanie záväzného stanoviska podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. Záväzné stanovisko orgánu ochranyprírody a krajiny k predmetnému zámeru vydáva podľa § 68 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z. okresný úrad Bratislava“.*

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie uvedené stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vedomie.*

9. ***Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava****, list č. MAGSOEaTI55735/2023-451031 zo dňa 10. 08. 2023 –* vo svojom stanovisku uvádza nasledovné:

- k súladu, resp. nesúladu s platným znením územného plánu sa hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava ako dotknutý orgán územného plánovania podľa § 140a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb.Zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov vyjadrí vo svojom záväznom stanovisku k investičnej činnosti,
- z hľadiska cyklodopravy žiada vybudovať navrhnutú cyklotrasu R52 na Agátovej ulici a rešpektovať podmienky týkajúce sa cyklistickej infraštruktúry, budovania cyklistických státí, bezbariérových prechodov,
- do koordinačnej situácie žiada doplniť zákres jestvujúcej dažďovej kanalizácie navrhnutej na zrušenie a návrh novej trasy tejto kanalizácie s dimenziami, a taktiež doplniť hydrotechnické výpočty potrebných objemov navrhnutých vsakovacích zariadení v m^3, pre každý blok samostatne,
- upozorňuje, že pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v území je potrebné použiť aktualizovanú (SHMÚ) 50-ročnú návrhovú prívalovú zrážku p=0,02, trvajúcu 120 min., s intenzitou i=80,6 l.s-1.ha-1 a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácií k=1,
- z hľadiska zelene a tvorby krajiny požaduje výrub drevín vykonať mimo obdobia hniezdenia vtákov a ochranu ponechaných drevín požaduje zabezpečiť podľa STN 83 7010. Nesúhlasí s fragmentáciou zelene oplocovaním a budovaním (polo)súkromných predzáhradiek. Prípustná výnimka je oplotenie areálu materskej školy,

- v prípade plôch severovýchodne od obvodovej komunikácie nadväzujúcich na izolačnú zeleň žiada uprednostniť pred trávnikom kvetnatú lúku kosenú 1- až 3-krát ročne mozaikovým spôsobom. Žiada realizovať navrhované adaptačné opatrenia,
- z hľadiska kvality ovzdušia žiada počas výstavby rešpektovať požiadavky a opatrenia na minimalizáciu prašnosti, dodržiavať zákon č. 146/2023 Z. z. o ovzduší a uviesť bližšiu špecifikáciu plánovaných náhradných zdrojov energie dieselagregátov ako stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia,
- z hľadiska vôd upozorňuje na povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov uvedených v časti vody. Zároveň žiada pri realizácii vsakovacích alebo retenčno-vsakovacích systémov rešpektovať posúdenie lokality vypracované odborne spôsobilou osobou (rešpektovať jeho závery a odporúčania) a systémy prevádzkovať v súlade so zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),
- z hľadiska hluku žiada realizovať vhodné protihlukové opatrenia, ktoré sú navrhované v akustickej štúdii a prispôsobiť ich aktuálnemu stavu pri realizácii,
- upozorňuje na potrebu rešpektovať zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášku MZ SR. Vo vzťahu k nakladaniu s odpadmi žiada v ďalšom stupni projektovej dokumentácie doplniť navrhované spôsoby nakladania s odpadmi, v rámci odpadov vznikajúcich počas prevádzky žiada doplniť odpad č. 20 01 04, odpady podskupiny č. 13 02, 13 05, 15 02 a 16 01.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky platné legislatívne predpisy. Relevantné požiadavky budú premietnuté v rámci kapitoly VI. 3. záverečného stanoviska.*

10. ***Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, Národné referenčné centrum pre hluk a vibrácie,*** *list č. RÚVZZA/NRChluk/3111/7372/2023 zo dňa 25. 08. 2023)* - vo svojom stanovisku uvádza, že *(cit.):* „*Pri projektovaní v rámci akustickej štúdie žiadame:*

1. *Vypracovanie autorizovaným stavebným inžinierom ako oprávnenou osobou podľa § 5 zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov.*
2. *Pripočítať neistotu merania k predikovaným hodnotám*
3. *Počítať s možnými protihlukovými opatreniami pri prekročení hodnôt podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácii a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácii v životnom prostredí v znení vyhlášky č. 237/2009 Z. z. (ďalej len„vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z.“).*
4. *Pri projektovej dokumentácii zapracovať všetky závery Posúdenie hlukovej záťaže dotknutého vonkajšieho prostredia v stupni EIA, , Jún 2023 AKUSTA s.r.o., 903 01 Tureň 526 Posúdenie hlukovej záťaže dotknutého vonkajšieho prostredia je v prílohe 6 k Zámeru navrhovanej činnosti. Posúdenie hlukovej záťaže spracovali Ing. Peter Zaťko, PhD. – autorizovaný inžinier SKSI, rozsah oprávnenia – inžinier pre konštrukcie pozemných stavieb – stavebná fyzika - akustika, reg.č. 3194*I1, osvedčenie o odbornej spôsobilosti na meranie hluku vydane UVZ SR pod č.OOD/4987/2010Ing. Dušan Franek – autorizovaný stavebný inžinier SKSI, rozsah oprávnenia – inžinier pre konštrukcie pozemných stavieb, reg. č. 4810*SP*I1, osvedčenie o odbornej spôsobilosti na meranie hluku vydane UVZ SR pod č. OOD/7496/2010.*

Závery posúdenia hlukovej záťaže Samostatná prevádzka navrhovaného bytového súboru Hrubé Lúky - Agátová v Bratislave (vnútro-areálové komunikácie, parkoviska na teréne, vjazdy do garáže) spôsobí prekročenie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku pred fasádami susedného bytového komplexu Dúbravy pre denný a večerný referenčný časový interval. V mieste spomenutého prekročenia je však možné obytne miestnosti bytov vetrať aj bez potreby otvárania okien, nakoľko sú v okenných krídlach a rámoch inštalovane akustické prívodné vetracie štrbiny. Pred ostatnými fasádami chránených objektov nie sú zo samostatnej prevádzky navrhovaného bytového súboru Hrubé Lúky – Agátová prekročené prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku v dennom, večernom ani v nočnom referenčnom časovom intervale. Nakoľko v danom území dochádza k prekračovaniu prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z hlukom z dopravy, obvodový plášť musí byť navrhnutý tak, aby boli splnene požiadavky príslušných noriem a Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., návrh akustických vlastnosti obvodového plášťa, ako aj konštrukcii výplni otvorov sa musí riadiť predikciou zistenými ekvivalentnými hladinami A zvuku uvedenými v Posúdení hlukovej záťaže dotknutého vonkajšieho prostredia v stupni EIA, , Jún 2023 AKUSTA s.r.o., 903 01 Tureň 526.

5. *Zohľadniť v hlukovej štúdii štandardné prevádzkové podmienky pre riešenú projektovanú vzduchotechniku, posúdiť zaťaženie hlukom aj z dôvodu nárastu dopravy nasledujúcich 20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky pre dopravu súvisiacu s navrhovanou činnosťou. V ďalšom stupni spracovania projektovej dokumentácie je potrebné navrhnúť konkrétny účinný spôsob vetrania všetkých obytných miestnosti v navrhovaných objektoch bez potreby otvárania okien tak, aby boli splnené technické požiadavky uvedené v STN 73 0532:2013 a hygienické požiadavky. Pri navrhovaní je potrebne rešpektovať aj znenie STN 73 0527. Pripadne stacionárne zdroje hluku, ako napr. zdroje hluku na strechách, fasádach posudzovaných objektov musia byť v rámci spracovania ďalšieho stupňa PD navrhnute tak, aby pred fasádami vlastných objektov v mieste chránených miestnosti bytov a pred fasádami najbližších existujúcich chránených objektov nedošlo k prekročeniu prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku, Všetky stavebne konštrukcie musia byť navrhnuté v zmysle požiadaviek normy STN 73 0532:2013.*

Po ukončení výstavby odporúčame:

1. *Odmerať hodnoty hluku v záujmovom území - „Bytový súbor Hrubé Lúky – Agátová, Bratislava“, po výstavbe na základe overenej metodiky merania, pričom meranie vykoná odborne spôsobilá osoba v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z..*
2. *V prípade prekročenia hodnôt podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. uviesť a vykonať protihlukové opatrenia. So zámerom navrhovanej činnosti o posudzovaní vplyvov„ Bytový súbor Hrubé Lúky – Agátová, Bratislava“ nesúhlasí s umiestnením škôlky v bytovom dome C na obvodovej časti z dôvodu porušenie ods. 1.9 Prílohy č. 1 Vyhlášky sa nové budovy na bývanie a budovy vyžadujúce tiché prostredie okrem škôlok, škôl, nemocničných izieb a podobne sa môžu umiestňovať aj v území, kde hluk z dopravy prekračuje hodnoty uvedené v tabuľke pre kategóriu územia II alebo v území, kde takéto prekročenie je možné očakávať. Pre Blok C podľa hlukovej štúdie v mieste umiestnenia škôlky sa hodnoty hluku z dopravy pohybujú v dennom referenčnom čase od 58 dB do 65 dB, čím sú prípustné hodnoty podľa platnej legislatívy prekročené. Po preštudovaní predloženého materiálu NRC pre hluk a vibrácie požaduje uplatnenie podmienok a dodržiavanie ustanovenia platných legislatívnych predpisov na ochranu verejného zdravia počas implementácie opatrení a aktivít spojených s navrhovanou činnosťou, s ohľadom na minimalizáciu dopadov na verejné zdravie a kvalitu života obyvateľstva“.*

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR uvádza, že navrhovateľ doručil dňa 20. 10. 2023 na MŽP SR aktualizovanú akustickú štúdiu. Aktualizovaná hluková štúdia zapracováva požiadavky vyplývajúce zo stanoviska Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, Národného referenčného centra pre hluk a vibrácie č. RÚVZZA/NRChluk/3111/7372/2023 zo dňa 25. 08. 2023 doručeného k zámeru navrhovanej činnosti. K aktualizovanej hlukovej štúdii sa následne vyjadril aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, Národné referenčné centrum pre hluk a vibrácie vo svojom stnovisku zo dňa 06. 12. 2023, v ktorom uviedol, že (cit.): „po preštudovaní predloženého materiálu Bytový súbor Hrubé lúky - Agátova, Bratislava Posúdenie hlukovej záťaže dotknutého vonkajšieho prostredia v stupni DÚR umiestnenie materskej škôlky len v prípade postavenia protihlukových stien PH1, PH2, PH3 ako je uvedené na strane 23 tejto štúdie. Doplniť výstavbu protihlukových stien aj do Záveru č. 17 tejto štúdie a v ďalších projektoch orientovať okná chránených miestnosti v škôlke do priestoru, kde sú dodržané prípustné hodnoty podľa Vyhlášky č. 549/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov“. MŽP SR berie uvedené stanoviská Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, Národného referenčného centra pre hluk a vibrácie na vedomie, pričom relevantné požiadavky budú premietnuté v rámci kapitoly VI. 3. záverečného stanoviska.*

11. ***Združenie domových samospráv, elektronické podanie zo dňa 26. 07. 2023*** – vo svojom stanovisku uvádza, že *(cit.):*

1. *„Podľa prieskumu Denníka N (https://e.dennikn.sk/2911528/) verejnosť veľmi silno podporuje ekologické a klimatické ciele, ale veľmi nerozumie odbornej stránke a spôsobom, akými si ich môže realizovať. Žiadame teda úrad aby zabezpečil práva verejnosti v súlade s Aarhuským dohovorom (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204), Smernicou o EIA (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/LSU/?uri=celex:32011L0092) a zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z. a v zmysle §3 ods.2 správneho poriadku verejnosť poučil o tom, akým spôsobom si má v konaní uplatňovať svoje práva a povinnosti efektívnym spôsobom; v odôvodnení rozhodnutia žiadame uviesť, ako tieto práva verejnosti v konaní úrad realizoval. Čo sa týka konzultácií a oboznamovania s informáciami o životnom prostredí, je potrebné upozorniť na recepčnú normu §66 zákona EIA, ktorým sa v plnom rozsahu prebrali ustanovenia Smernice o EIA, čím sa stala záväznou aj pre slovenské úrady. V praxi je preto potrebné používať normy slovenského práva (§3 ods.6 správneho poriadku, §24 ods.1 písm.i zákona EIA a §63 zákona EIA) tak, aby sa nimi naplnili aj ustanovenia čl.6a násl. Smernice o EIA ohľadne konzultácií a prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí ako aj čl.4 a čl.5 Aarhuského dohovoru. Aplikačná prax slovenských úradov v tomto smere je vo všeobecnosti nedostatočná a spôsobuje potrebu riešenia súdnym dialógom v rámci správnych žalôb, ktorými sa verejnosť domáha eurokonformného výkladu a aplikácie práva životného prostredia. Osobitne je potrebné upozorniť na novelizáciu druhej vety §24 ods.2 zákona EIA, ktorá verejnosť v procese EIA neoslabuje (ako si mnohí nesprávne interpretujú) ale ju posilňuje; súčasne mení charakter verejnosti z „obyčajného účastníka“ na plnohodnotnú verejnosť, ktorá v zmysle systematiky slovenskej legislatívy plní vecnú úlohu iniciácie odbornej diskusie v environmentálnej oblasti ale plní aj kontrolnú funkciu práce projektantov a súčasne neštátnu kontrolu zákonnosti rozhodovania úradov. Z materiálnych následkov tejto novely je potrebné obzvlášť zdôrazniť skutočnosť, že všetky otázky životného prostredia a zmierňujúcich opatrení musia byť vyriešené už v procese EIA a nie je možné ich prenášať na ďalšie stupne projektovej prípravy, čo je v rozpore s doterajšou aplikačnou praxou, ktorá však už nie je ďalej možná. Ďalšie stupne projektovej prípravy majú „už len“ stavebno-technicky navrhnúť a zrealizovať riešenia, o ktorých sa definitívne rozhodne*

v procese EIANa tomto mieste musíme skonštatovať, že všeobecná štátna správa ochrany prírody a krajiny konajúca podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z. je vysoko kvalifikovaná, odborná a koná na prospech prírody a v súčinnosti s verejnosťou, ktorá sa prihlási do konaní; obdobne to platí aj pre integrované konania SIŽP podľa zákona o integrovanom povoľovaní č.39/2013 Z.z.. To však neplatí pre úrady posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktoré sú ich presným opakom. Obdobne to platí aj pre MŽP SR – odbor ochrany a prírody a krajiny je vysoko kvalifikovaný a má na prvom mieste verejný záujem ochrany životného prostredia. To už neplatí pre odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie. Na úrovni okresov si to vieme vysvetliť jedine rozporom špecializovanej štátnej správy, ktorá sa zameriava na životné prostredie a všeobecné okresné úrady, ktoré z prirodzenosti veci by mali riešiť „jednoduché" správne konania a nie tak komplexnú interdiscipilnárnu agendu ako je posudzovanie vplyvov na životné prostredie, čo prirodzene vo všeobecnosti vedie k nízkej kvalite týchto konaní. Samostatnou oblasťou je nepriateľské nastavenie úradov voči verejnosti, čo je chronickým problémom Slovenska, ktoré už v minulosti viedlo k infridgementu voči Slovenskej republike za nedostatočnú participáciu verejnosti do procesov EIA a následných povoľovacích konaní; táto situácia sa v posledných rokoch ešte zhoršovala. Čo sa týka príčin takéhoto postupu štátnych orgánov v oblasti EIA, máme za to, že sa jedná o dôsledok diskreditačnej a diskriminačnej antikampane bývalého ministra hospodárstva a podriadenia sa tejto kampani bývalého ministra životného prostredia, čo sa stalo aj predmetom našej sťažnosti na Európsku komisiu. Svojim politickým pôsobením priamo pôsobil proti čl.3 Aarhuského dohovoru a Smernici o EIA, lebo s ňou osobne politicky nesúhlasil a snažil sa o iné usporiadanie spoločenských vzťahov pri posudzovaní vplyvov na životné prostredíe a to konkrétne tak, aby ekologické spolky a osobitne žalobca boli vnímaný negatívne a ich činnosť ako zneužívanie práva. Trestné oznámenie zneužil aj na priame pôsobenie na MŽP SR, keďže šéfom odboru EIA bola v čase rozhodovania Mgr. Michaela Seifertová, presedníčka a štatutár OZ Triblavina, proti ktorému chcel Richard Sulík zasiahnuť, pokiaľ by jeho konanie voči ZDS nemalo dostatočný odstrašujúci účinok. Máme za to, že presne to sa stalo. Úradníci MŽP SR, ktorý sú spriaznený s viacerými ochranármi sa tomuto politickému vydieraniu prispôsobili, prijali politický naratív Richarda Sulíka, prispôsobili mu spôsob výkonu verejnej funkcie a tak už z podstaty rozhodovalo s politickou predpojatosťou resp. s vedomím, že aktuálna parlamentná politická väčšina si želá, aby verejnosť nemohla presadzovať svoje práva a záujmy euro konformným a efektívnym spôsobom a tomuto v podstate politickému zadaniu sa úradníci ministerstva snažia vyhovieť. Takýmto spôsobom bola zdeformovaná činnosť úradníkov ako aj celkové vnímanie postavenia verejnosti a jej úloh, ako aj úlohy a postavenie úradníkov. Podľahli politickému pôsobeniu MH SR v tom smere, aby konanie orgánov EIA sa podriaďovalo záujmom navrhovateľov a nie záujmom životného prostredia, čo je v rozpore s európskym právom (rozsudok SDE C-416/10: https://www.slov-lex.sk/sudny-dvor-eu/-/sdeu-ecli/ECLI-EU-C-2013-8) a súčasne, aby verejnosť bola na tomto základe procesne diskriminovaná s následkom nedostatočnej ochrany životného prostredia. Samostatnú oblasť predstavujú územné samosprávy, ktoré miesto toho, aby boli zástupcami ľudí, ktorých na územno-samosprávnom princípe združujú, sami seba vnímajú stále viac ako niekdajšie MNV, nie ako komunitu a spolok ľudí obývajúcich isté územie, o ktoré sa spoločne majú starať. Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu, ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná" metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného", druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia): V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú

snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra. Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ. Dôvodom slabého čerpania je – okrem iného – nedostatočná zapojenosť občianskeho sektora (na Slovensku sme boli svedkami inštitucionálneho boha proti ZDS ako jedného z významných ekologických hráčov, čo tiež značne podkopalo snahy Slovenska o čerpanie – nemôžete ako krajina tvrdiť, že plníte kritériá z balíka obnovy keď štát prostredníctvom ministra hospodárstva bojuje a snaží sa obmedziť významného ekologického aktivistu a nemôžete očakávať čerpanie ani keď legislatívne zhoršíte prostredie pre aktivity občanov v procesoch EIA).To sa ako domino efekt prenáša na fungovanie celej spoločnosti a slabú konkurencie schopnosť podnikateľského prostredia v celoeurópskom meradle. Obdobne sa to týka súkromného financovania, kde banky majú síce vlastné ale analogické tzv. ESG modely hodnotenia financovania projektov. Upozorňujeme na čl.3 Aarhuského dohovoru a povinnosť štátnych orgánov činnosť verejnosti uľahčovať a zároveň aj vysvetľovať. Žiadame, aby úrad naplnil svoju povinnosť, ktorú má v danom konaní naplniť v mene Slovenskej republiky podľa čl.3 ods.2 až ods.4 Aarhuského dohovoru. Zároveň žiadame, aby vzhľadom na §66 zákona EIA úrad aplikoval priamo Smernicu o EIA, uplatňoval tzv. Eurokonformný výklad práva a právnych predpisov a rozhodoval v úzkej (a nielen formálnej) súčinnosti s verejnosťou, ktorú reprezentuje v danom konaní aj ZDS.

2. *V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti. Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?*

3. *Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým*

spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA?

4. *Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods. 6 zákona EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.7 zákona EIA.V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017, ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridŕža výnimočnosti upustenia od variantného riešenia ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom. Žiadame úrad, aby vrátil zámer na dopracovanie variantných riešení podľa § 22 ods.7 zákona EIA.*

5. *Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Bratislava-Dúbravka nachádza v 10. stupni ohrozenia horúčavami, 9. stupni ohrozenia suchom a 4. stupni ohrozenia povodňami. Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe. Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?*

6. *Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419). Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?*

7. *Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej*

efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami. Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici:https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urcipovinneenergeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené. Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?

8. *Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/. Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.*

9. *Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry. Projekt je potrebné vyhodnotiť na projekty, ktoré sú alebo v budúcnosti budú v priestorovej a prevádzkovej súvislosti týmto projektom, t.j. vyhodnocovať modifikovaný projekt spočívajúci v kombinácii UŠ UMIESTNENIA NÁJOMNÉHO BÝVANIA NA ÚZEMÍ BA, 2021, HL.M. SR BRATISLAVA – MIB, PODKLAD PRE ZMENY A DOPLNKY 08 a predmetného zámeru v príslušnej časti. Je zrejmé, že celé takéto územie je koncipované ako súvislé územie, ktoré je potrebné vyhodnocovať ako celok.*

10. *Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.*

11. *Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a § 27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt. Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.*

12. *Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.*

13. *Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Stanovenie podmienok podľa § 29 ods.13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z §2 písm.d zákona EIA ale aj z ustanovenia §17 ods.1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa § 178 ods.3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda neháji svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia. Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa §47 ods.2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená. Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície § 488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s §489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom – rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone“. Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v doplňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.*

14. *Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené*

fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe.

- *Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe, rašeliniská, biosolárne strechy.*
- *Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.*
- *Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.*
- *Retenčné a zelené parkoviská.*
- *Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.*
- *Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.*
- *Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.*

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: klíma, biodiverzita, voda, vzduch, energie a územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi. Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk. Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa § 33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk“.

***Vyjadrenie MŽP SR**: Cieľom Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor), ktorý bol zverejnený v zbierke zákonov Slovenskej republiky ako oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 43/2006 Z. z. o prijatí Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe*

k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, je predovšetkým umožniť za podmienok stanovených vnútroštátnym právom výkon práva na prístup a šírenie informácií o životnom prostredí. Podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám upravuje zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov. MŽP SR uvádza, že procesný postup podľa zákona bol dodržaný. MŽP SR zverejnilo dokumenty a informácie k zámeru navrhovanej činnosti v súlade s platnou legislatívou, dotknutá obec taktiež informovala verejnosť o zámere navrhovanej činnosti. MŽP SR má za to, že prístup verejnosti k informáciám bol v konaní dostatočne zabezpečený. MŽP SR poukazuje na skutočnosť, že samotným zaslaním stanoviska k zverejnenej dokumentácii je preukázaná realizácia práva na informácie o životnom prostredí a skutočnosť oboznámenia sa so zverejnenou dokumentáciou deklaruje právo verejnosti efektívne presadzovať svoje práva a záujmy. Združenie domových samospráv má ako účastník konania v zmysle § 23 ods. 1 správneho poriadku aj právo nahliadnuť do spisu (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) počas celého konania a oboznámiť sa pritom s podkladmi rozhodnutia. Túto možnosť Združenie domových samospráv, ako účastník konania, zatiaľ nevyužilo. MŽP SR dodáva, že samotné procesy posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie alebo ich zmien a zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie, ako aj zverejňovanie na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na úradnej tabuli Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, či na webových sídlach a úradných tabuliach dotknutých obcí sú práve nástrojom pre informovanie a súčasne zapojenie verejnosti do týchto procesov. Na interaktívne zapojenie verejnosti do environmentálnych procesov slúži environmentálny portál: https://www.enviroportal.sk/agendy/obcan/obcan-v-procese-eia, kde je dopodrobna popísaný postup pre účasť každého občana a teda verejnosti. Zámer navrhovanej činnosti obsahuje adaptačné a mitigačné opatrenia, napr. vodozádržné prvky v podobe rozsiahlych plôch zelených striech, dažďových záhrad, vsakovacích blokov a retenčného jazierka v centrálnom parku. S výsadbou zelene sa ráta na všetkých funkčných plochách (FP 101, FP 202, FP 1110, FP 1130). Ďalej budú súčasťou prvky podporujúce biodiverzitu, napr. vtáčie búdky, hmyzie hotely, lúčne porasty a pod. Projekt bude nastavený na podporu elektromobility, cyklodopravy a napojenia na sieť MHD. Spomenuté opatrenia je tak možné považovať za príspevok týkajúci sa ekologického a inovatívneho hospodárstva. Z tohto dôvodu projekt počíta aj s viacerými opatreniami na dosiahnutie európskych a globálnych cieľov týkajúcich sa energetickej bezpečnosti, či uhlíkovej neutrality, napr. fasády a tienenie (izolácia stien a tieniace prvky), strechy (zelené strechy), vegetačné prvky okolia (centrálny park, zelená plocha na teréne, zelená plocha na podzemnej garáži, dažďové záhrady), tepelný ostrov (svetlé farby fasád, či ostatných povrchov, centrálny park). Okrem týchto prvkov bude projekt napojený na pripravovaný projekt TIOP Lamačská brána (plánovaná výstavba 4Q/2023), ktorý sa bude nachádzať necelých 500 m od riešeného územia a prispeje k udržateľnej mobilite budúcich obyvateľov a pracujúcich v predmetnej lokalite. Pri sadových úpravách sa uprednostní výsadba miestnych druhov drevín odolnejších voči zmene mikroklimatických pomerov v zastavanom území mesta a uplatnia sa tiež súčasne odborné poznatky a postupy zakladania výsadieb pre dosiahnutie dostatočného koreňového priestoru pre dreviny, ako aj implementácia prvkov elektromobility podľa zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vyhodnotenie socioekonomických vplyvov sa nachádza v rámci kapitoly IV. bod 3.7 Vplyvy na obyvateľstvo (str. 81 predmetného zámeru navrhovanej činnosti), v ktorom sa uvádza, že počas prevádzky bude mať posudzovaná činnosť priamy pozitívny dopad na obyvateľstvo, pretože prispieva k vytvoreniu podmienok na zvýšenie zamestnanosti, kultúrneho vyžitia obyvateľov a zároveň rozšíri ponuku bývania (vrátane vybudovania mestských nájomných bytov), služieb mesta Bratislavy, čím prispeje k jeho ekonomickému rozvoju. Vzhľadom na uvedené sa predpokladá, že vplyv navrhovanej činnosti na obyvateľstvo zo sociálneho a ekonomického hľadiska bude

dlhodobo významný – pozitívny. Zámer navrhovanej činnosti je spracovaný na základe Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorá slúžila ako podklad pre Zmeny a doplnky 08. Obstarávanie Zmien a doplnkov 08 (ďalej len ZaD 08) územného plánu mesta, ktorý zastrešuje Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, vyplýva z potreby zvýšenia podielu plôch funkčného využitia územia pre bývanie a získania disponibilných plôch pre umiestnenie nájomného bývania na území mesta. Ide o zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch, ktoré sú disponibilne vhodné na umiestnenie nájomného bývania. Sú navrhnuté na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy (vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021). Zároveň napĺňajú ciele Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030, schválenej mestským zastupiteľstvom 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021, a Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021. Cieľom zámeru navrhovanej činnosti je výstavba bytového súboru. Priamo na dotknutej lokalite ani v blízkom okolí sa nenachádza žiadny vodný tok ani stála vodná plocha. Predmetné územie nezasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). Priamo v dotknutom území sa nenachádza ani vodohospodársky významné územie. Najbližšia CHVO – Žitný ostrov sa nachádza juhovýchodne od záujmového územia. Realizácia zámeru navrhovanej činnosti oblasť CHVO – Žitný ostrov a režim podzemnej vody v nej nijako neovplyvní. Navrhovaná činnosť nedisponuje vodnými stavbami, ktoré by mohli ovplyvniť dobrý stav vôd. Výstavba príslušnej infraštruktúry bude usmernená vodoprávnym konaním. Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia – 2021, vrátane počtu prekročení limitných hodnôt je tiež súčasťou kapitoly III. bod 4.1 Znečistenie ovzdušia (str. 45 predmetného zámeru navrhovanej činnosti). Podľa SHMÚ a pre aglomeráciu - zóna Bratislavský kraj nebola pre rok 2022 navrhnutá vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúce látky PM_{10}, $PM_{2,5}$ a BaP. Zámer navrhovanej činnosti zároveň obsahuje aj posúdenie hlukovej záťaže (akustická štúdia a doplnená akustická štúdia), krorá tvorí prílohu č. 6, ako aj rozptylovú štúdiu, ktorá tvorí prílohu č. 9 zámeru navrhovanej činnosti. Návrh zelene vychádza z prírodných a klimatických podmienok daného stanovišťa a zároveň priestorového usporiadania technických zariadení na streche. Výsadby budú riešené v nadväznosti na najbližšie okolie. Zeleň bude koncipovaná tak, aby spĺňala funkčné a estetické hľadiská, tzn. zlepšovanie mikroklimatických podmienok, znižovanie prašnosti a hluku, poskytovanie tieňa. Na strechách objektov sa zvažuje pohľadová extenzívna zelená strecha so suchomilnými druhmi skalničiek, trvaliek a tráv. V súvislosti s požiadavkou na vykonanie konzultácií MŽP SR uvádza, že podľa § 63 zákona sú konzultácie vykonávané písomnou a ústnou formou, pričom v súlade s § 64 zákona sú ústne konzultácie vykonávané ako ústne pojednávanie podľa § 21 správneho poriadku. Podľa § 21 správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. MŽP SR v konaní o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti nenariadilo ústne pojednávane podľa § 21 správneho poriadku, nakoľko to nevyžadovala povaha veci. V konaní o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti bolo verejnosti umožnené vykonať písomné konzultácie prostredníctvom zaslania odôvodneného písomného stanoviska podľa § 24 ods. 3 zákona, čo aj Združenie domových samospráv využilo. Združenie domových samospráv vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.): „Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice“, pričom uvádza link, na ktorom je možné si konzultáciu rezervovať. V tejto súvislosti MŽP SR upozorňuje, že prípadné osobitné konzultácie u účastníka konania nemajú charakter konzultácií v zmysle § 63 zákona a nie je možné ich zohľadniť v konaní a v rozhodnutí. Zároveň MŽP SR nie je zrejmé ktorému okresnému úradu má Združenie domových samospráv v úmysle zasielať zápisnice z prípadných

stretnutí, ani za akým účelom. MŽP SR tiež uvádza, že verejnosť bude mať možnosť v rámci konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti aj možnosť zúčastniť sa verejného prerokovania, na ktorom je taktiež príležitosť získať doplňujúce informácie o navrhovanej činnosti, jej vplyvoch a navrhovaných opatreniach. V súvislosti s námietkou ohľadom toho, že predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba odlišovali rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie, tak ako to (cit.): „predpokladá §22 ods. 6 zákona" MŽP SR uvádza, že v zmysle súčasnej právnej úpravy ust. § 22 ods. 6 zákona pojednáva o tom, že zámer navrhovanej činnosti, ktorý nemá potrebné náležitosti podľa § 22 ods. 3 a 4 zákona, vráti príslušný orgán do siedmich pracovných dní navrhovateľovi na doplnenie a určí rozsah a lehotu jeho doplnenia. Zámer navrhovanej činnosti bol na MŽP SR predložený dňa 25. 07. 2023, teda v čase, kedy už bol účinný zákon č. 69/2023 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uvedená novela zákona upravila aj znenie § 22 ods. 1 zákona, v zmysle ktorej je navrhovateľ povinný doručiť príslušnému orgánu zámer navrhovanej činnosti, ktorý obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti. Z tohto dôvodu považuje MŽP SR požiadavku Združenia domových samospráv na vrátenie zámeru navrhovanej činnosti s výzvou na dopracovanie variantných riešení za neopodstatnenú. Združenie domových samospráv sa vo svojom stanovisku vyjadruje k odôvodneniu rozhodnutia o upustení od variantného riešenia, pričom konštatuje, že okresný úrad týmto rozhodnutím porušil jednotlivé ustanovenia zákona a správneho poriadku. MŽP SR v tejto súvislosti konštatuje, že mu nie je zrejmé aké rozhodnutie má Združenie domových samospráv na mysli, vzhľadom na skutočnosť, že tento proces prebieha na MŽP SR a v tomto procese MŽP SR rozhodnutie o upustení od variantného riešenia nevydalo. Stanovisko Združenia domových samospráv berie MŽP SR na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky platné legislatívne predpisy. Relevantné požiadavky budú premietnuté v rámci kapitoly VI. 3. záverečného stanoviska.

V žiadnom zo stanovísk rezortného orgánu, povoľujúceho orgánu a dotknutých orgánov nebola uvedená požiadavka na podrobnejšie rozpracovanie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie v správe o hodnotení činnosti. Doručené stanoviská od týchto orgánov boli v niekoľkých prípadoch bez pripomienok, ďalšie obsahovali upozornenia na dodržiavanie platnej legislatívy alebo obsahovali podmienky, ktoré sa týkajú následných povoľovacích konaní a budú premietnuté do podmienok záverečného stanoviska. Stanovisko dotknutej verejnosti – Ondreja Turzu bolo taktiež súhlasné, bez požiadavky na podrobnejšie rozpracovanie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie v správe o hodnotení činnosti. Z požiadaviek dotknutej verejnosti - Združenia domových samospráv, uvedených vyššie, nevyplynula potreba doplniť informácie uvedené v zámere navrhovanej činnosti.

Nakoľko sú údaje uvedené v zámere navrhovanej činnosti postačujúce vzhľadom na charakter, rozsah a predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti, ako aj s prihliadnutím na stanoviská doručené k zámeru navrhovanej činnosti podľa § 23 zákona a po ich podrobnom posúdení, MŽP SR v súlade s § 32 ods. 1 zákona v spolupráci s rezortným orgánom a povoľujúcim orgánom, rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Na ďalší postup hodnotenia sa primerane použijú ustanovenia § 33 až 39 zákona. V ďalších krokoch procesu posudzovania bude zámer navrhovnej činnosti plniť funkciu správy o hodnotení činnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na MŽP SR, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

Ing. Katarína Jankovičová
poverená vykonávaním funkcie generálneho riaditeľa sekcie

Doručuje sa *(elektronicky)*:

1. CC THETA, s. r. o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava
2. Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Sekcia územného plánovania, Referát environmentalistiky, Primaciálne námestie 1, P. O. BOX 192, 814 99 Bratislava 1
3. Ondrej Turza, Martina Granca 10, 041 02 Bratislava
4. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava